



Principer för stödberättigande kostnader

Dnr: ÅLR 2023/688

Datum: 27.9.2023

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

Tillämpningsområde

Följande regler kommer att tillämpas för projektfinansiering inom ramen för Ålands strukturfondsprogram 2021-2027 med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska Socialfonden (ESF+).

Vid finansiering med offentliga medel till en ekonomisk verksamhet som kan betraktas som ett statligt stöd tillämpas detta dokument som tillägg till landskapsregeringens principer för handläggning och beviljande av stöd till näringslivet avseende näringsavdelningens allmänna byrås moment i landskapets budget beaktas om inget annat anges i detta dokument.

Faktiska betalda utgifter

En stödberättigad utgift ska bäras av den enskilda stödmottagaren, vara projektrelaterad samt upparbetad och betald inom den i det enskilda beslutet angivna projektperioden. Utbetalningar ska ske i form av likvida medel om ej annat stadgas i det enskilda stödbeslutet. Stöd beviljas inte retroaktivt, d.v.s. för åtgärder vidtagna före ansökan registrerats hos Ålands landskapsregering eller det datum som anges på ansökan som projektets startdatum. Ett projekt anses påbörjat när faktiska kostnader uppstått t.ex. fakturadatum, anställningsdatum eller liknande. Undantag från regeln om retroaktivitet kan beviljas de stödordningar som gäller investeringar vad gäller kostnader för planeringsarbete (arkitekt- och projekteringsritningar för byggnadslov) som är direkt knutna till investeringen för vilken stöd söks samt för förskottsbetalningar för mässdeltagande inom internationaliseringsstödet. Avskrivningskostnader kan behandlas som utgifter som betalats av den enskilda stödmottagaren under förutsättning att de redovisas genom bokföringsunderlag med bevisvärde likvärdigt med fakturor (se nedan punkt 3 d).

Konkurrensutsättning

Kostnadseffektivitet ska genomsyra projektgenomförandet. Om en enskild kostnad inom projektet antas överskrida 10.000 euro ska kostnaden konkurrensutsättas och i regel minst tre offerter på likartad produkt eller tjänst begäras. Om färre offerter begärs måste en skriftlig godtagbar motivering till detta bifogas. Konkurrensutsättningen ska alltid dokumenteras och det ska framgå på vilket sätt den skett och när den skett t.ex. genom annonsering, upphandlingsförfarande eller offertförfrågningar samt resultatet av denna och motiveringarna till varför en viss offert antas.

Offentlig upphandling

Vid anskaffningar ska projekten iaktta landskapslagen (2017:80) om tillämpning på Åland av rikslagar om offentlig upphandling samt Ålands landskapsregerings beslut (2018:13) gällande vissa upphandlingar. Av dessa följer att en offentlig upphandling ska göras av landskapets, kommunala och statliga myndigheter. Även andra aktörer såsom bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser med flera kan dock utgöra så kallade upphandlande enheter och omfattas av den lagstadgade och formbundna skyldigheten till upphandling. Upphandling över de av EU fastställda tröskelvärdena ska göras av alla om det beviljade stödet överstiger hälften av upphandlingens värde. Upphandling under dessa tröskelvärden ska göras av landskapsregeringen i enlighet med landskapsregeringens beslut gällande vissa upphandlingar. EU fastställer tröskelvärdena vartannat år och nivån på gällande tröskelvärden framkommer på landskapsregeringens hemsida under rubriken upphandlingar

(<https://www.regeringen.ax/upphandling/vad-ar-upp-handling>). Om en insats utförs inom ramen för offentlig upphandling ska både upphandlingsförfarandet och godkända kostnader redovisas.

Vid en formbunden offentlig upphandling är anbudsbegäran det viktigaste dokumentet och det är därför viktigt att alla krav och villkor som är avgörande vid valet av anbud finns specificerade. Upphandlingsbeslutet ska motiveras och dokumenten som härrör sig till konkurrensutsättandet samt anskaffningsbeslutet ska förvaras och kunna uppvisas vid förfrågan.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt är en stödberättigande utgift om den utgör en slutlig kostnad för stödmottagaren. Stödmottagaren behöver genom en utredning från Skatteförvaltningen påvisa att det inte finns någon avdragsrätt av mervärdesskatten. Mervärdesskatt som på något sätt är återvinningsbar kan inte anses vara stödberättigande även om den de facto inte återvinns av stödmottagaren.

Indirekta kostnader

Indirekta kostnader (gemensamma kostnader) kan vara en stödberättigande utgift endast i enlighet med förenklade kostnadsmodeller under förutsättning att de bedöms vara projektrelaterade.

1. Lönekostnader

Anställdas lönekostnader inkl. arbetsgivarprestationer i form av skatter och avgifter som baserar sig på lag eller tjänste- eller arbetskollektivavtal är stödberättigande utgifter till sitt fulla värde inom ramen för det godkända finansieringsbeslutet förutsatt att det finns en arbetsbeskrivning samt anställningsavtal eller utnämningsbeslut som påvisar arbetet inom projektet. Semesterlöner och semesterpenning är stödberättigande utgifter då de upparbetats samt utbetalats under projektperioden. Resultatpremier, naturaförmåner, bonusar eller andra jämförbara poster som arbetsgivaren betalar frivilligt är inte stödberättigande utgifter. Lönekostnaderna får inte i väsentlig grad avvika från de anställdas löner för motsvarande arbete före projektet. Om tidigare lönekostnader för motsvarande arbetsuppgifter saknas måste stödmottagaren kunna påvisa skälig lönesättning. Då projektet kräver nyanställningar förutsätts det ske genom utannonsering. En utannonsering skall i första hand ske på Ålands Arbetsmarknads- och studieservicemyndighets hemsida men om så är ändamålsenligt även i någon av lokaltidningarna eller i massmedia utanför landskapet. För personal som anställs av stödmottagaren och som redovisar tid i projektet ska en godtagbar arbetstidsbokföring över arbetet med projektet samt över den totala mängd arbete i timmar som utförts i projektet lämnas in i samband med redovisning.

Inom projekt delfinansierade av ESF kan stödmottagaren välja att för deltagare i projektet redovisa lönekostnaderna till sitt fulla värde enligt ovan eller använda sig av ett värde beräknat till 15 euro per timme. Antalet arbetade timmar skall verifieras av den som utför arbetet samt projektansvarig.

2. Resekostnader

Resekostnader och traktamenten kan godkännas i enlighet med gällande kollektivavtal för landskapsregeringen. För att reskostnader ska få godkännas som stödberättigad utgift ska dessa anges i ansökan samt i kostnadsbudgeten och godkännas i samband med stödbeslutet. I beslutet kan även uppställas särskilda villkor och begränsningar.

3. Investeringar

a) Inköp av mark och fastighet

Inköp av mark och fastighet d.v.s. tomt samt på denna uppförda byggnad kan vara en stödberättigande utgift om detta krävs för att genomföra projektet. Detta gäller ej vid projekt som medfinansieras av ESF där inköp av infrastrukturer, mark och fastigheter inte berättigar till stöd. En av förutsättningarna är att inköpet angivits i ansökan och godkänts i samband med stödbeslutet för projektet och i detta sammanhang bedömts nödvändigt för genomförande av projektet. En oberoende behörig värderingsman eller behörigt officiellt organ måste dock bekräfta att inköpspriset inte överstiger marknadsvärdet för att kostnaderna ska vara stödberättigade.

För att kostnaden för inköpet ska vara stödberättigad får byggnaden de senaste 10 åren inte ha uppförts eller restaurerats med hjälp av nationella medel eller unionsbidrag, inte heller får fastigheten på annat sätt ha tillförts något mervärde med hjälp av sådana bidrag.

Kostnaderna för markinköp får dock inte överstiga 10 procent av de totala stödberättigande utgifterna för projektet. I väl motiverade undantagsfall kan en högre procentsats beviljas för miljöbevarande insatser. I det fall en högre procentandel tillåts anges detta i stödbeslutet.

b) Inköp av begagnad utrustning

Inköp av begagnad utrustning är en stödberättigande utgift under förutsättning att säljaren kan intyga att utrustningen inte inköpts med hjälp av offentligt bidrag någon gång under de senaste fem åren. Kostnaden för begagnad utrustning måste vara lägre än kostnaden för liknande ny utrustning.

Det bör anges i ansökan att stödtagaren avser inköpa begagnad utrustning. I så fall kan inköpets stödberättigande bedömas i samband med stödbeslutet. Om så inte skett tas ställning till inköpets stödberättigande i samband med ansökan om utbetalning.

c) Egendom som förvärvats genom avbetalningsköp

Anskaffningsutgiften för egendom som förvärvats genom avbetalningsköp kan beaktas som stödberättigande utgift också i fråga om den skuldandel av köpeskillingen som stödmottagaren har en rättsligt bindande skyldighet som grundar sig på ett avtal att betala den återstående skulden till finansieringsbolaget eller säljaren. Finansbolaget ska ha betalat skuldandelen av köpeskillingen till försäljaren på stödmottagarens vägnar. Egendomen ska ha levererats till stödmottagaren samt att äganderätten eller rättigheter motsvarande äganderätten har övergått till stödmottagaren så att stödmottagaren har rätt att göra avskrivningar samt dra av mervärdesskatten, om stödmottagaren är mervärdesskatteskyldig. Stödmottagaren ska uppge i ansökan att man planerar finansiera inköpet med hjälp av avbetalningsköp och ska senast i samband med redovisningen lämna in finansieringsavtalet samt ska efter att avtalstiden gått ut påvisa att hela skuldandelen av köpeskillingen är betald. Förvaltnings-, finansierings-, försäkrings-, reparations-, och underhållskostnader som orsakas av egendomen som anskaffats på avbetalning samt andra motsvarande kostnader ersätts inte som en stödberättigande utgift.

d) Avskrivningar

Kostnader för avskrivningar av fastigheter eller utrustning som bedöms som projektrelaterade kan vara stödberättigande utgifter under följande förutsättningar;

- avskrivningar på fastighet i vilken projektet genomförs eller utrustning som används i projektet och som stödtagaren äger får inte ha inskaffats med hjälp av annat offentligt bidrag,
- avskrivningarna måste beräknas enligt tillämpliga bokförings- och skatteregler samt i enlighet med god redovisningssed och
- stödberättigande avser enbart den tidsperiod som fastigheten eller utrustningen används i projektgenomförandet och den tidsperiod då projektet erhåller stöd.

4. Inköp av tjänster

Kostnader för inköp av tjänst är en stödberättigande utgift under förutsättning att förvärvet skett från en utomstående part. På fakturorna eller på en särskild specifikation från leverantören ska antal nedlagda timmar, timkostnad, när tjänsten utförts, vem som utfört tjänsten och vad den externa tjänsten består av att framgå. Kostnad för köp av tjänst om man är anställd av stödmottagaren eller representerar en i projektet deltagande parts intresseföretag och därmed kan utöva ett betydande inflytande över stödmottagarens driftsmässiga och finansiella styrning är i regel inte en stödberättigande utgift. Undantag kan göras vid investeringar efter påvisad kostnadseffektivitet genom att ett tillräckligt antal anbud har begärts, samt att kostnaderna angivits i ansökan och godkänts i samband med det enskilda stödbeslutet.

5. Övriga direkta kostnader

Mötesarvoden är inte stödberättigande i det fall deltagandet utförs inom tjänsten (mötesdeltagaren erhåller lön från sin normala anställning för deltagande i mötet) och/eller för projektets styrgrupp då en schablon för projektets indirekta kostnader används i enlighet med förenklade kostnadsmodeller. I övriga fall då mötet utförs utan erhållande av lön utgår dock ett arvode i enlighet med gällande kollektivavtal för landskapsregeringen en stödberättigande utgift. Mötesarvodena skall alltid verifieras med mötesprotokoll.

Kostnaderna för **mat och dryck** kan vara stödberättigande utgifter under förutsättning att de är projektrelaterade och skäligen, dock inte om schablon för indirekta kostnader används. En av förutsättningarna är att kostnaderna angivits i ansökan och godkänts i samband med det enskilda stödbeslutet. Vid redovisningen skall förutom verifiering framgå vem som deltagit, syftet med aktiviteten samt hur den är kopplad till projektet. Representationskostnader samt alkohol är inte stödberättigande utgifter.

Marknadsföringskostnader kan vara en stödberättigande utgift men förutsätter att de bedöms som projektrelaterade och nödvändiga för projektets genomförande samt godkänts i samband med det enskilda stödbeslutet. För projekt som medfinansieras från Ålands strukturfondsprogram 2021-2027 används ett flagg emblem med texten "Medfinansieras av Europeiska unionen". Flagg emblemet ska användas i all kommunikation.

Om stödmottagaren underlåter att informera om medfinansieringen från en EU-/fond har landskapsregeringen rätt att dra av högst 3 % av stödet. Avdraget ska med beaktande av proportionalitetsprincipen.

Hyror för verksamhetslokaler och möteslokaler kan vara en stödberättigande utgift men förutsätter att de är en direkt kostnad, bedöms som projektrelaterade och nödvändiga för projektets genomförande samt att en schablon för indirekta kostnader inte används.

Bankavgifter för att öppna och förvalta konton är stödberättigande utgifter i de fallen stödmottagaren valt att särskilt öppna och förvalta ett separat konto för de medfinansierade utgifterna förutsatt att en schablon för indirekta kostnader inte används. I övriga fall är dessa utgifter inte stödberättigande utgifter.

Bokföringskostnader som hänför sig till projektet är stödberättigande utgifter förutsatt att en schablon för indirekta kostnader inte används.

Kostnader för **juridisk rådgivning, ekonomisk eller teknisk expertis** är stödberättigande utgifter om de bedöms som projektrelaterade och nödvändiga för projektets genomförande.

Böter, straffavgifter, rättegångskostnader, garantier utställda av bank eller annat finansiellt institut och **skuldräntor** är inte en stödberättigande utgift.

Kostnader för **upprättande av avtal mellan projektparter** samt kostnader för **myndighetstillstånd** är inte en stödberättigande utgift.

Stödmottagaren kan välja att **hyra/leasa** i stället för att köpa maskiner och anordningar under tiden för genomförandet av projektet förutsatt att en schablon för indirekta kostnader inte används. Förvaltnings-, finansierings-, försäkrings-, reparations-, och underhållskostnader som orsakas av hyrningen samt andra motsvarande kostnader ersätts inte som en stödberättigande utgift.

Kostnader för **gåvor**, vilka bedöms av landskapsregeringen som projektrelaterade och godkänts i samband med det enskilda stödbeslutet är stödberättigande utgifter under förutsättning att gåvans värde är under 50 euro.

6. Intäkter

Med projektintäkter avses inkomster från försäljning, förhyrning, tjänster, anmälningsavgifter eller andra liknande intäkter som uppstått under projektperioden. Projektintäkterna minskar medfinansiering i det berörda projektet genom att de stödberättigande utgifterna minskar. Bidrag från den privata sektorn räknas inte som intäkt då bidraget används som medfinansiering av projektet.

7. Avbrytande av utbetalning och återkrav av utbetalt stöd

Om beslutet, villkoren eller tillämplig lagstiftning inte iakttas har landskapsregeringen rätt att avbryta utbetalningen och besluta att ingen ytterligare finansiering ska utbetalas. Landskapsregeringen kan vidare besluta att redan utbetalda belopp ska återkrävas helt eller delvis. Om ett återkrav understiger 3 euro ger det

ingen anledning till åtgärd. Om en sådan fordran uppgår till 3 euro eller högst till 100 euro per stödtagare och stödansökan kan landskapsregeringen besluta att en utbetalning inte ska återkrävas.

Förutom ovan angivna regler kan ytterligare anvisningar ges i de enskilda stödbesluten, de nationella stödordningarna, EU:s rättsakter eller i de programspecifika dokumenten.